

ارزیابی مدیریت پسماند ها در مطب های پزشکی شهر اردبیل

الناز فهیمی حمید آباد

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

e.fahimi69@gmail.com

مرتضی عالیقدری

عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (نویسنده مسئول)

u.industry96@gmail.com

کوروش رحمانی

عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

عزیزه عالی پناه

کارشناس ارشد مهندسی محیط زیست، دبیر آموزش و پرورش شهرستان اردبیل

چکیده

پسماند های پزشکی به دلیل پتانسیل آن ها در ایجاد اثرات زیست محیطی با اهمیت می باشند، لذا این مطالعه با هدف بررسی مدیریت پسماند های پزشکی در مطب های شهر اردبیل در سال ۱۳۹۵ انجام گرفت. در این مطالعه ی توصیفی- مقطعی، جامعه ی مورد مطالعه مطب های پزشکی شهر اردبیل بود. اطلاعات اولیه از طریق مطالعات کتابخانه ای، مشاهده، مصاحبه و چک لیست و کمیت پسماند ها از طریق توزین انواع پسماند به مدت سه روز متوالی در یک فصل به دست آمد. همچنین برای بررسی وضعیت مراحل اجرایی مدیریت پسماند از ضوابط ارائه شده توسط وزارت بهداشت و جهت پایش عملکرد سیستم بی خطر سازی از اندیکاتور بیولوژیکی طبق رهنمود های آزمایشگاه مرجع سلامت وزارت بهداشت استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها از طریق مقایسه ی وضع موجود با ضوابط و آنالیز داده ها با استفاده از نرم افزار Excel صورت گرفت. بر اساس نتایج به دست آمده، در مجموع میانگین تولید پسماند در مطب های شهر اردبیل ۱۷۵/۳۵ کیلوگرم در روز برآورد شد، که سهم تولید پسماند در مطب های عمومی، تخصصی و فوق تخصصی به طور متوسط به ترتیب ۷۹/۰۹، ۸۳/۸۱ و ۱۲/۴۵ کیلوگرم در روز بود. پسماند های عادی، عفونی، نوک تیز و برنده و شیمیایی- دارویی به ترتیب ۶۱/۵۸، ۳۰/۹۱، ۷/۴۵ و ۰/۰۷ درصد از کل پسماند تولیدی را تشکیل می داد. در ۱۶ درصد مطب ها بی خطر سازی پسماند های عفونی و نوک تیز و برنده با استفاده از سیستم هیدروکلاو بخش خصوصی که دارای عملکرد مناسب بود، انجام می گرفت. همچنین میزان مطابقت مراحل اجرایی مدیریت پسماند با ضوابط، خیلی ضعیف برآورد شد. با توجه به نتایج به دست آمده از این مطالعه، مدیریت پسماند های پزشکی در مطب های مورد مطالعه وضعیت مطلوبی نداشت و نیازمند برنامه ریزی جهت بهبود وضعیت موجود و پایش مستمر عملکرد می باشد.

کلمات کلیدی: مدیریت، پسماند پزشکی، مطب، اردبیل.